

PM1 –
grundläggande
granskning av
Kommunstyrelsen

2021-10-29

Diarienummer: KS9 2021-18
Datum: 2021-11-05
Handläggare: Peter Alexandersson
Organisation: Revisionskontoret

---

1 Bakgrund, syfte och revisionsobjekt

Revisionskontoret genomför, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, en grundläggande granskning av Kommunstyrelsen.

Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag till att bedöma om nämnderna har en ändamålsenlig verksamhet, driver verksamheten på ett tillfredsställande sätt ur ekonomisk synpunkt samt har en tillräcklig intern kontroll.

Enligt projektplanen ska rapportering ske i tre delar i form av PM för varje nämnd. Detta är första delrapporten, Följande frågeställningar har besvarats:

1. Är nämndens styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi ändamålsenlig?
2. Har nämnden en ändamålsenlig hantering av pandemins konsekvenser?

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av framförallt delårsrapporten, relevanta dokument. Genomgång av rapporten har gjorts med biträdande kommundirektör. Dialog med kommunstyrelsens presidium har inte genomförts.

Rapporten är sakgranskad av tjänstepersoner i förvaltningen

2 Kommunstyrelsens styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi

De iakttagelser som görs nedan avser den löpande verksamheten fram till delårsrapporten avseende 31 augusti. Slutlig rapportering i verksamhetsberättelsen bedöms i februari. Bedömning av den interna kontrollen rapporteras i december.

Bedömningskriterier

- Resultat är förenligt med fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.

2.1 Kommunstyrelsens uppsikt

Enligt kommunallagen 6 kap. 1 § ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuellt gemensamma nämnders verksamhet, verksamhet enligt avtalssamverkan, verksamhet i kommunala bolag samt verksamheter i kommunalförbund som kommunen är medlem i.

I reglementet för Linköpings kommun beskrivs kommunstyrelsens uppsiktspflicht. Där framgår att den kontinuerliga uppföljningen är en del av kommunstyrelsens uppsikt över nämnderna. Uppföljning, och därigenom uppsikten, genomförs även genom exempelvis informationsöverföring vid

möten mellan kommunstyrelse/kommundirektör och nämnder/förvaltningschefer. Nedan redogörs för den kontinuerliga uppsikten.

Kommunstyrelsen har 2020-08-18, för nämnderna fastställt en tidplan för bokslut 2020, rapportering 2021 samt budget för 2022 med plan för 2023 – 2025. Tidplan fastställdes samtidigt för motsvarande rapportering från kommunens bolag och kommunalförbund år 2021¹. I augusti 2021 fastställde kommunstyrelsen en ny tidsplanering för nämnder, bolag och förbund avseende 2022².

Enligt tidplanen för kommunen ska nämnderna vid tre tillfällen till kommunstyrelsen lämna delårsrapporter (för perioderna mars, augusti och oktober) och lämna verksamhetsberättelser i samband med årsredovisningen. Där utöver ska förvaltningarna månadsvis rapporterar helårsprognos med korta kommentarer. Kommunstyrelsen sammanställer utifrån månadsrapporterna en rapport för kommunen som helhet. Delårsrapporten avseende augusti och årsredovisningen överlämnas till kommunfullmäktige för behandling.

Enligt reglementet för Linköpings kommun ska avvikelser från budget som avser tvingande lagstiftning snarast rapporteras till kommunstyrelsen för behandling. Enligt bilaga till kommunfullmäktiges budget ska "Nämnder som redovisar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen." Detta beskrivs också i anvisningarna i tidplanen.

Nämnder med budgetavvikelser har lämnat förslag till åtgärdsplaner i enlighet med fullmäktiges beslut och kommunstyrelsen har beslutat om dessa.

Bolagen ska enligt tidplanen lämna två delårsrapporter för 2021. För perioden fram till mars och augusti. Rapporteringen för augusti ingår i kommunens delårsrapport och överlämnas till kommunfullmäktige. I tidsplaneringen ingår även likviditetsprognos, rapportering av bolagens budget, bolagens måluppfyllelse- och Bolagsstyrningsrapport, bokslut samt preliminär rapportering av investeringsram och lån- och borgensram.

På liknade sätt som ovan framgår rapporteringen från kommunalförbunden.

Planeringen **bedöms** vara i enlighet med Linköpings kommuns reglemente. Fram till delårsrapporten i augusti följs nämnder, bolag och förbund enligt tidsplaneringen. Kommunstyrelsen **bedöms** ha en god följsamhet till planeringen och reglemente.

---

¹ 2020-08-18 KS § 225 och KS § 226,

² 2021-08-24 KS § 245 och KS § 246

2.2 Har kommunstyrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslut om åtgärder vid avvikelser?

Kommunstyrelsen har följt upp sin egen verksamhet, Leanlink och Verksamhet stöd och service i två delårsrapporter, en per sista mars och en per sista augusti. Delårsrapporterna per den sista augusti redovisas till kommunfullmäktige. Internbudgeten och i delårsrapporterna för kommunstyrelsen avser kommunstyrelsens verksamhet enligt reglemente för Linköpings kommun. I styrelsens internbudget och delårsrapporter redogörs kort för det ekonomiska utfallet för Leanlink och Verksamhetsstöd och service. Separata internbudgetar och delårsrapporter lämnas för Verksamhet stöd och service och Leanlink. Nedan redogörs för kommunstyrelsens verksamhet.

Kommunstyrelsen har i internbudgeten fastställt 18 nämndmål, som ska bidra till 9 av kommunfullmäktiges 13 övergripande mål. Nämndmålen har 48 mätbara nämndindikatorer med målvärde kopplade till sig.

De kommungemensamma och nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdragen som gavs av kommunfullmäktige i samband med Budget 2021 har inarbetats i nämndmål och förvaltningens aktiviteter. (11 kommungemensamma och 7 nämndspecifika).

Kommunstyrelsen följer upp mål, uppdrag och verksamhetsplan i delårsrapporterna. För respektive mål redogörs bedömningen av måluppfyllsels. I uppföljningen av verksamhetsplanen framgår hur förvaltningen arbetat med styrelsens mål och de nämndspecifika och kommungemensamma uppdragen.

Nämnden bedömer i delårsrapporten per den 31 augusti att 8 mål uppnås och att 10 delvis kommer att uppnås på årsbasis. Nämndens bedömning utgår från att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen. Flera indikatorer mäts först senare i höst. Under respektive mål redogörs måluppfyllelsen. Kommunstyrelsens bedömning är i enlighet kommunledningsförvaltningens instruktioner. Samma instruktioner gäller för samtliga nämnder. I bilaga redogörs för styrelsens prognostiserade måluppfyllelse.

Kommunstyrelsen redogör för aktuell status för kommunfullmäktiges strategiska uppdrag. 3 av 7 uppdrag pågår, ett är genomfört. 3 uppdrag redovisas den 31 augusti som kvarstående. Ett uppdrag "Genomlysning av kommunens samtliga resurser inom HR" har skjutits till 2022.

Kommunstyrelsen beslutade 2020-12-01 om internbudget för 2021. Beslutet omfattade även bilagor där internkontrollplan för 2021 ingick. Av internkontrollplanen framgår att en riskbedömning gjorts av kontrollmomenten. Någon riskanalys, som legat till grund för planen, har inte genomförts och presenterats för styrelsen. Identifieringen av riskerna har identifierats inom kommunledningsförvaltningen och inarbetats i internkontrollplanen. I delårsrapporten per den 31 augusti beskriver styrelsen för utvecklingsarbetet

som pågår avseende bland annat riskanalys samt för internkontrollarbetet hösten 2021.

I delårsrapporterna sker uppföljning av alla delar enligt internbudgeten.

2.3 Har styrelsen en tillräcklig ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?

Kommunstyrelsen har följt upp ekonomin i sin egen verksamhet (kommunledningsförvaltningen), Leanlink och Verksamhet stöd och service i månadsrapporter och i två delårsrapporter. Delårsrapporter lämnas separat för respektive verksamhet. I månadsrapporterna lämnas en sammanhållen rapport över hela kommunen. Delårsrapporten per den sista augusti redovisas till kommunfullmäktige. I internbudgeten och i delårsrapporten redogörs kort för det ekonomiska utfallet för Leanlink och Verksamhetsstöd och service.

Sammantaget, alla tre förvaltningar, redovisas en positiv avvikelse mot budget, 43,2 mnkr. Nedan redogörs för kommunstyrelsens verksamhet.

Kommunstyrelsen har i internbudgeten för 2021 med plan 2022 - 2024 redovisat vilka förändringar som ska genomföras för att hantera minskade anslag från kommunfullmäktige. Inför beslutet om internbudgeten 2021 har kommunledningsförvaltningen genomfört en omfattande genomlysning/verksamhetsanalys. Kostnadsreducerande åtgärder har utarbetats för planperioden som redovisas i internbudgeten för 2021. I budgeten redogörs också för konsekvenserna av åtgärderna. Kommunstyrelsen upplyser om att de för åren 2018 till 2024, fått minskade ekonomiska ramar med 43 500 tkr.

Internbudgeten har också påverkats av andra förändringar. Den största förändringen är att den finansiella intäkten för flygplatsen från Linköpings Stadshus AB har flyttats från kommunstyrelsens budgetram till de budgeterade finansiella intäkterna. Internbudgeten har därför utökats med 43 mnkr.

I båda delårsrapporterna (för perioderna fram till mars och augusti) redovisar kommunstyrelsen en övergripande beskrivning av genomförd verksamhet, budgetutfall och prognos. En driftsammanställning redovisas enligt internbudget. Avvikelser förklaras. Kommunstyrelsen prognostiserar i delårsrapporten för augusti ett budgetöverskott om 12,8 mnkr. Överskotten fördelas relativt jämnt mellan kommunledningsförvaltningens verksamheter.

En stor del av förklaringen till budgetavvikelseerna är att aktiviteter inte genomförts som planerat på grund av pandemin. Exempelvis har eventmedel inte kunnat nyttjas fullt och utredningar har försenats. Utöver det finns andra orsaker. Bland annat att projektmedel inom projektet Kickstart inte kommer att delas ut samt att kostnaderna för översiktsplaneringen och ostlänken är lägre än planerat.

Kommunstyrelsen disponerar, enligt kommunfullmäktiges budget för 2021, också över 81 mnkr (resursmedel) som kan fördelas till nämnderna som

tilläggsanslag under löpande budgetår, efter beslut i kommunstyrelsen. Av rapporteringen noteras att kommunstyrelsen fått utökad budgetram, tilläggsanslag. Sammanlagt 25 600 tkr. Tilläggsanslagen har finansierats genom kommunstyrelsens resursmedel. Tilläggsanslagen redovisas i bilaga till denna rapport.

Kommunstyrelsen har inarbetat tilläggsanslagen inom ramen för driftbudgeten. Ny budgettabell redovisas i delårsrapporterna. En sammanfattande beskrivning av förändringarna lämnas inte delårsrapporterna.

Enligt delegationsordningen och enligt beslut om internbudget får biträdande kommundirektör utföra ändringar i internbudgeten med beaktande av bland annat KL 6 § 38.

Kommunstyrelsen redogör för de investeringar som genomförts. Avvikelser förklaras. Kommunstyrelsen har för Verksamhet stöd och service och för Leanlink erhållit tilläggsbudget för vissa investeringar. Tilläggsanslagen är inräknade och beskrivs i delårsrapporten.

2.4 Analys och bedömning styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi

Varje enskild nämnd och styrelse är ansvarig att säkerställa att dess verksamhet bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges viljeriktning, vilken bland annat fastställs i de kommunövergripande målen och budget.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott. Av 18 mål prognostiseras att 8 mål uppnås och att 10 delvis kommer att uppnås på årsbasis. Styrelsen har följt upp målen enligt målen i internbudgeten. Målen bedöms vara i enlighet med kommunfullmäktiges mål. Bedömningen av måluppfyllelsen görs enligt kommunledningsförvaltningens instruktioner som också lämnats till nämnderna. Nämnderna bedöms följa instruktionerna.

Kommunstyrelsen har följt upp och rapporterat resultat för ekonomi och verksamhet utifrån fullmäktiges beslut om budget och reglemente samt beslutad internbudget. Avvikelser förklaras. I rapporteringen redovisas viktiga händelser och beslut. Kommunstyrelsen rapportering av verksamhet och ekonomi följer de anvisningar och mallar som finns för rapportering.

Vi **bedömer** att nämndens styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi är ändamålsenlig.

Vi lämnar följande rekommendation:

- Tilläggsanslag har inarbetats i internbudgeten. Vi saknar en upplysning i delårsrapporten att dessa är inarbetade i internbudgeten.

3 Har nämnden en ändamålsenlig hantering av pandemins konsekvenser?

Nedan redogörs kort för de redovisade konsekvenserna i delåret per den 31 augusti 2021 och verksamhetsberättelsen 2020.

I verksamhetsberättelsen för 2020 rapporterades att framförallt administrativa staben, HR-staben och kommunikationsstaben påverkats av pandemin. Staberna gjorde omprioriteringar för att bland annat bemanna kommunens krisledning och för att stötta nämndernas. Detta ledde till att inte riktigt alla aktiviteter kunde genomföras enligt plan. Vi noterade att av 77 aktiviteter i verksamhetsplanen genomfördes 42.

I delårsrapporten 31 augusti 2021 redovisas att resurser för att bemanna central krisledning, lokala krisledningar och upprätthålla väsentliga funktioner ”har allokerats främst från Säkerhetsenheten, Juridikenheten och Kommunkansliet inom den Administrativa staben samt HR-staben, Kommunikationsstaben och Planeringsstaben.” Förvaltningen redovisar att verksamhetsskulden fortsatt byggs på. Vi noterar att flertalet aktiviteter i verksamhetsplanen pågår men att 13 aktivisters kvarstår att genomföra.

Kommunstyrelsen redogör för att en stor del av planerat utvecklingsarbete har prioriterats ner, antingen genom att skjutas fram i tid eller att det genomförts i mindre omfattning. Till exempel är utvecklingstakten för digitalisering lägre än före pandemin. Verksamhet som förskjutits från 2020 uppges inte ha omhändertagits i den utsträckning som önskats under perioden, med anledning av den fortsatta pandemin. Det strategiska utvecklingsuppdraget att kartlägga samtliga avtal för att se var det saknas uppföljningsplaner sköts från 2020 till 2021 och redovisas som pågående i delårsrapporten.

Måluppfyllelsen har påverkats. Framförallt målen inom medarbetarperspektivet men också målen God social sammanhållning och delaktighet (ex. inställda medborgardialoger) och Giftfri miljö (inköp av engångsmaterial ökade till följd av pandemin).

Vi **bedömer** att kommunstyrelsen har följt upp och rapporterat pandemins konsekvenser och i rapporteringen beskrivit hanteringen av konsekvenserna.

4 Eventuell fortsatt granskning

Projektet Kickstart

En kommunövergripande granskning av om delegationsordningarna är ändamålsenliga enligt kommunallagen.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privat utförare. KL 10 § 7-9

Fördelningen av resursmedel enligt kommunfullmäktiges budget

Bilaga nämndens mål

Nedan redogörs för de mål nämnden antagit mål för att bidra till kommunfullmäktiges mål och kommunstyrelsen prognostiserade måluppfyllelse, den 31 augusti. Målen sorteras under fullmäktiges mål

Nämndens mål fördelat under fullmäktiges mål	Prognostiserad måluppfyllelse 2021.08.31
Kommunövergripande mål: Ett attraktivt och tryggt Linköping	
God social sammanhållning och delaktighet	
God trygghet och säkerhet	
God planberedskap i antagna översiktsplaner	
Starkt varumärke	
Kommunövergripande mål: Ett klimatsmart Linköping	
Linköping är koldioxidneutralt år 2025	
Klimatsäkert Linköping	
Giffri miljö	
Kommunövergripande mål: Ett företagsamt Linköping	
Ett starkt entreprenörskap och växande näringsliv	
Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet	
Kostnadseffektiv verksamhet	
Korreakta och effektiva inköp	
Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi	
God ekonomisk kontroll	
God finansiell ställning	
Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat	
Effektiv organisation med goda resultat	
Hög digitaliseringsgrad	
Kommunövergripande mål: Hållbar verksamhetsutveckling	
Klimat effektiv verksamhet	
Kommunövergripande mål: Attraktiv arbetsgivare	
Goda arbetsplatser	
Hållbart chef- och ledarskap	
Kommunövergripande mål: Hållbar kompetensförsörjning	
Nya vägar för Kompetensförsörjning	

Utfallen av nämndindikatorerna per den 31 augusti visar att 3 målvärden uppnås, 6 uppnås delvis, 2 uppnås inte och 7 går inte att bedöma eftersom de ännu inte mätts.

Tilläggsbudget 2021:

Område	Belopp, tkr	Beslut
Höjt friskvårdsbidrag	4 000	KS 2020-12-15 § 373
Framtidens stadskärna	2 900	KS 2021-03-09 § 56
Arbetsmiljösatsning utifrån effekter av pandemin	5 000	KS 2021-04-20 § 129
Sommargåva och komungåva till medarbetare,	10 200	KS 2021-06-08 § 209
Utökat trygghetsarbete	3 000	KS 2021-08-24 § 241
Följeforskning av Linköpings innovationsmiljöer	500	KS 2021-05-18 § 171
Summa	25 600	

PM2 – grundläggande granskning av Kommunstyrelsen

2022-01-14

Diarienummer: KS9 2022-
Datum: 2022-01-14
Handläggare: Peter Alexanderson
Organisation: Revisionskontoret

---

1 Bakgrund, syfte och revisionsobjekt

Revisionskontoret genomför, på uppdrag av lekmannarevisorerna, en grundläggande granskning av kommunstyrelsen.

Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag till att bedöma om bolaget har en ändamålsenlig verksamhet, driver verksamheten på ett tillfredsställande sätt ur ekonomisk synpunkt samt har en tillräcklig intern kontroll.

Enligt projektplanen ska rapportering ske i tre delar i form av PM för varje bolag. Detta är andra delrapporten. Följande frågeställningar har besvarats:

1. Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?
2. Har nämnden en ändamålsenlig budget?

Denna granskning har genomförts genom en dokumentstudie och avser kommunstyrelsens verksamhet som bedrivs i kommunledningsförvaltningen.

Utifrån iakttagelser gjorda i granskningen 2020 har de förtroendevalda revisorerna hösten 2021 informerat kommunstyrelsen och nämnderna om deras ansvar för intern styrning och kontroll. I dialog med kommunstyrelsen och nämnderna framgår att de påbörjats ett förbättringsarbete. I rapporten lämnas därför endast en beskrivning av den interna kontrollen utifrån frågeställningen.

De förtroendevalda revisorerna har i den 18 november 2021 genomfört dialog med presidiet.

Rapporten är sakgranskad av tjänstepersoner i förvaltningen.

2 Har kommunstyrelsen en tillräcklig intern kontroll?

De iakttagelser som görs nedan avser den löpande verksamheten fram till december. Kommunstyrelsens rapportering till fullmäktige av året som gått bedöms i februari.

År 2020 gjordes bedömningen att arbetet med intern kontroll och styrning delvis fungerade på ett ändamålsenligt sätt. Vid tidpunkt för granskningen pågick ett arbete med att förbättra, stärka upp och effektivisera arbetet med den interna kontrollen. I vår bedömning lyftes att det finns en risk att hela nämnden inte är involverade i tillräcklig utsträckning i arbetet med intern kontroll. Det saknades också en riskanalys,

Vår rekommendation till nämnden 2020 var att säkerställa att de är delaktiga i arbetet med intern styrning och kontroll av verksamheten.

2.1 Iakttagelser

Av Reglementet för Linköpings kommun fastställs att styrelse och nämnder årligen ska ta fram en internkontrollplan. Internkontrollplanen ska följas upp i en internkontrollrapport.

Av revisions PM 1 framgår att kommunstyrelsen 2020-12-01 (§333) beslutade om internbudget för 2021. Beslutet omfattade även bilagor där internkontrollplan för 2021 ingick. Någon riskanalys, som legat till grund för planen, hade inte gjorts. I delårsrapporten per den 31 augusti beskriver styrelsen för utvecklingsarbetet som pågår avseende bland annat riskanalys samt för internkontrollarbetet hösten 2021.

Åtterrapporering av internkontrollplanen har vid tidpunkt för vår granskning inte genomförts. Av internkontrollplan 2021 framgår att uppföljning av internkontrollarbetet lämnas i samband med verksamhetsberättelsen.

Kommunstyrelsens beslutade om internkontrollplan för 2022 i tillsammans med internbudgeten för 2022³. Av kommunstyrelsens internkontrollplan framgår att hela nämnden har ansvar för den interna kontrollen och att alla nämndledamöter ska ha kunskap om och löpande följa verksamhetens internkontrollarbete. I samtliga delårsrapporter ska arbetet med uppföljning enligt internkontrollplanen och andra aktiviteter eller händelser av särskild vikt för internkontroll redovisas. Nämnden följer därefter upp internkontrollarbetet inklusive internkontrollplanen i verksamhetsberättelsen vid årets slut och internkontrollrapporten redovisas i sin helhet i bilaga till verksamhetsberättelsen. Nämnden beslutar vilka processer/rutiner/system som ska följas upp i internkontrollplanen och har som utgångspunkt i förvaltningens föreslagna internkontrollplan. Beslutad internkontrollplan läggs sedan som bilaga till nämndens internbudget. Nämnden är även ansvarig för att förvaltningarna Leanlink och Verksamhetsstöd och service tar fram sina internkontrollplaner.

Linköpings kommuns internkontrollprocess grundar sig på att riskanalyser görs ute i verksamheten (i det dagliga arbete som utförs). Förslaget till internkontrollplan utgår från förvaltningens identifierade risker. Utifrån vår protokollsstudie konstateras att i styrelsens handlingar inte finns någon dokumenterad riskanalys som ligger till grund för internkontrollplanen. Av internkontrollplanen 2022 framgår att framtagande av en riskanalys planeras till hösten 2022.

3 Har kommunstyrelsen en ändamålsenlig budget?

Kommunstyrelsen beslutade 2021-11-16 (§ 331) om internbudget 2022 med plan 2023 – 2027, Till internbudgeten bifogades följande handlingar:

- Kommunledningsförvaltningens verksamhetsplan

---

³ 2021-11-16 (§ 331)

- Internkontrollplan 2022
- 10-årig Lokalförsörjningsplan
- 10-årig investeringsplan
- Genomlysning av Kommunledningsförvaltningens verksamhet 2020
- Kostnadsdämpande åtgärder 2021-2023
(Kommunledningsförvaltningen)
- Kommunledningsförvaltningens upphandlingsplan 2022
- Kommunledningsförvaltningens personal- och kompetensförsörjningsplan 2022
- Objektplan för objektet Administration, kommunikation och näringsliv (AKN) – PM3
- Objektplan för Ekonomi och HR – PM3
- Objektplan för IKT – PM3

Till internbudgeten bifogas också Verksamhetsstöd och services förvaltningsbudget 2022 med plan för 2023-2027 och Leanlinks förvaltningsbudget för 2022 med plan för 2023-2027, med bilagor.

Av internbudgeten framgår kommunstyrelsens uppdrag enligt Linköpings kommuns reglemente.

Nettobudgeten för 2022 uppgår till 603 489 tkr. De budgeterade bruttokostnaderna uppgår till 670 150 tkr och de budgeterade intäkterna uppgår till 66 661 tkr. Nämndens nettobudget har utökats med 58 382 tkr jämfört med budget 2021 (inklusive tilläggsanslag fram till oktober 2021, se PM1). Av driftredovisningen framgår hur budgeten fördelats. Internbudgeten innehåller analyser och konsekvenser av de ekonomiska förutsättningarna.

De största posterna för utökningen, förutom uppräknig av pris och lön, består av SM veckan (10 mnkr), åtgärder för segregation och trygghetsskapande åtgärder (15 mnkr) och Säkerhetsenheten (6 mnkr). Effekterna av de kostnadsdämpande åtgärder som vidtagits redovisas också. I budgeten ingår kostnader för kommungemensamma verksamheter, såsom Räddningstjänsten, flygplatsen och samordningsförbundet. Totalt netto 220 mnkr. För en mer detaljerad genomgång hänvisas till kommunstyrelsens budgetdokument.

Överförmyndarenheten har överförts till Verksamhetsstöd och service i sin helhet 2022 (överfördes redan hösten 2021).

Kommunstyrelsen förfogar enligt kommunfullmäktiges budgetbeslut över 53 mnkr i resursmedel (10 mnkr avser arbetsmiljöskuld för år 2022) som kan fördelas till nämnderna som tilläggsanslag under löpande budgetår efter beslut i kommunstyrelsen.

Kommunens reglemente anger förväntningar på nämnderna. Nämnden ska genom sitt basuppdrag och inriktningen i internbudgeten bidra till utveckling inom kommunfullmäktiges mål, detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar. Av internbudgeten framgår att den utgår från budget 2022 för Linköpings kommun med plan för 2023-

2027⁴. I kommunens budget fastställdes 13 kommunövergripande mål inom målområdena: samhälle, medborgare, ekonomi, verksamhet och medarbetare⁵.

Utifrån inriktningen i budgeten, de kommunövergripande målen och övriga politiska styrdokument beslutar nämnden om nämndmål och inriktning för nämndens verksamhet. Kommunstyrelsen har i internbudgeten för 2022 brutit ned de kommunövergripande målområdena i nämndmål, se bilaga 1. Alla nämndmål (utom Klimatsäkert Linköping) har en nämndindikatorer kopplad där det också anges ett målvärde - önskvärd riktning/värde för 2022-2023". För målområdet medarbetare saknas målvärden för två indikatorer avseende kommunledningsförvaltningen eftersom mätningen inte redovisas per förvaltning utan på kommunnivå⁶.

I kommunfullmäktiges budget för 2022 med plan 2027 framgår sex strategiska utvecklingsområden. De är särskilt prioriterade områden för att uppnå de kommunövergripande målen

- Segregation och trygghetsskapande arbete
- Växande stad
- Klimat- och miljöarbete
- Äldreomsorg
- Digitalisering
- Personal- och kompetensförsörjning

I kommunens budget fastställs kommungemensamma och nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag. Kommunstyrelsen hanterar samtliga nio kommungemensamma utvecklingsuppdrag och sex nämndspecifika. Av Kommunens budget framgår att kommunstyrelsen ska hantera åtta nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag.

Uppdraget ”Kommunstyrelsen ska ta fram ett förslag på utformande och bildande av ett kommunalt cykelråd...” framgår inte av internbudgeten, men finns med i verksamhetsplanen för kommunledningsförvaltningen inom målet ”Linköping är koldioxid neutralt år 2025”.

Uppdraget ”Arbetsmarknadsnämnden ska i samverkan med kommunstyrelsen effektivisera processen för arbetsmarknadsplatser för att korta tiden för tillskapande och tillsättande av platser” återfinns inte i internbudgeten. Kommunledningsförvaltningen anger att anledningen är att det för kommunstyrelsens mer handlar om att följa uppdraget utifrån KS arbetsrättsliga ansvar, t ex krav på arbetsintyg.

I verksamhetsplanen framgår det att HR-staben planerar att starta ett regionalt samverkansprojekt ”syfte att gemensam kunskap om hur HR-avdelningar och arbetsmarknadsenheter kan samverka för att lösa kommunens

---

⁴ beslutad av kommunfullmäktige 2021-09-28 (§ 411)

⁵ Se fem stycken målområden se bilaga 1

⁶ Jämställdhetsindex KLF och Attraktiv arbetsgivarindex KLF

kompetensförsörjningsproblem genom att nyttja den arbetskraftsresurs som idag står utanför arbetsmarknaden eller har en instabil ställning på arbetsmarknaden”.

Kommunledningsförvaltningens verksamhetsplan utgår från nämndens internbudget och uppdrag enligt reglementet. I verksamhetsplanen redogörs för de aktiviteter som ska genomföras för att uppnå nämndens mål och kommunfullmäktiges utvecklingsuppdrag. När aktiviteterna ska vara slutförda redovisas också.

3.1 Analys och bedömning av (Har nämnden en ändamålsenlig budget?)

Av internbudgeten och kommunledningsförvaltningens verksamhetsplan framgår att kommunstyrelsen hanterar de prioriteringar som framgår av kommunens budget beslutad av kommunfullmäktige.

Vår bedömning är att styrelsens uppdrag, som är reglerat i reglementet, hanteras på ett ändamålsenligt sätt i upprättad internbudget för 2022. De kommunövergripande målen och de nämndspecifika uppdragen är omhändertagna av nämnden i internbudgeten. Upprättade mål har indikatorer och målvärden. Förutsättningarna för uppdraget och genomförandet är väl dokumenterat i text och i bilagor som lämnas till internbudgeten.

Det finns därtill en upprättad verksamhetsplan i enlighet med reglementet och nämndens internbudget.

Den sammanfattande **bedömningen** utifrån vår översiktliga granskning är att nämnden har en ändamålsenlig budget.

Bilaga 1

Kommunfullmäktiges mål

Målområde	Kommunövergripande mål
Samhälle	Ett attraktivt och tryggt Linköping
	Ett klimatsmart Linköping
	Ett företagsamt Linköping
	Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv
Medborgare	Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum
	Stark gemenskap och människor i arbete
	Hög kunskap med skolor i framkant
Ekonomi	Kostnadseffektiv verksamhet
	Hållbar ekonomi
Verksamhet	Effektiv organisation med goda resultat
	Hållbar verksamhetsutveckling
Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare
	Hållbar kompetensförsörjning

Kommunstyrelsens mål:

	Kommunövergripande mål	Kommunstyrelsens nämndmål
Samhälle	Ett attraktivt och tryggt Linköping	God social sammanhållning och delaktighet
		God trygghet och säkerhet
		God planberedskap i antagna översiktsplaner
		Starkt varumärke
	Ett klimatsmart Linköping	Linköping är koldioxidneutralt år 2025
		Klimatsmart Linköping
		Giftfri miljö
		Ett starkt entreprenörskap och växande näringsliv
Ekonomi	Kostnadseffektiv verksamhet	Kostnadseffektiv verksamhet
		Korrekt och effektiva inköp
	Hållbar ekonomi	God ekonomisk kontroll
		God finansiell ställning
Verksamhet	Effektiv organisation med goda resultat	Effektiv organisation med goda resultat
		Hög digitaliseringsgrad
	Hållbar verksamhetsutveckling	Klimat effektiv verksamhet
Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare	Goda arbetsplatser
		Framgångsrikt chef- och ledarskap
	Hållbar kompetensförsörjning	Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning

PM3 –
grundläggande
granskning av
Kommunstyrelsen
2021

2022-02-28

Diarienummer: KS9 2021-18
Datum: 2022-02-28
Handläggare: Peter Alexanderson
Organisation: Revisionskontoret

---

4 Bakgrund, syfte och revisionsobjekt

Revisionskontoret genomför, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, en grundläggande granskning av Kommunstyrelsens verksamhet.

Granskningens syfte är att ge revisorerna underlag till att bedöma om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig verksamhet, driver verksamheten på ett tillfredsställande sätt ur ekonomisk synpunkt samt har en tillräcklig intern kontroll.

Enligt projektplanen ska rapportering ske i tre delar i form av PM för varje bolag. Detta är den tredje och sista PM (delrapporten). Följande frågeställningar har besvarats:

3. Har nämnden till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Denna granskning har genomförts genom en dokumentstudie av kommunens budget för 2021, styrelsens internbudget, verksamhetsberättelse och Linköpings kommuns reglemente. Avstämning har gjorts med ansvariga på förvaltningen.

De förtroendevalda revisorerna har i 2022-02-15 genomfört dialog med presidiet.

Rapporten är sakgranskad av ansvariga tjänstepersoner i förvaltningen.

5 Har nämnden till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

De iakttagelser som görs nedan avser nämndens rapportering till kommunfullmäktige av året som gått, enligt verksamhetsberättelsen

Nämnderna ansvarar enligt kommunallagen 6 kap 6 § för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Nämnden tillämpar kommunens modell för mål- och resultatstyrning samt följer anvisningar och mallar för verksamhetsberättelsen, och uppföljning av verksamhetsplan.

Nedan beskrivs de iakttagelser som gjorts avseende nämndens uppföljning i verksamhetsberättelsen.

5.1 Iakttagelser ekonomi

Verksamhetens nettokostnader uppgick till 640,9 mnkr vilket innebär en negativ budgetavvikelse på -93,8 mnkr (nettobudgeten för 2021 uppgick till 546,6 mnkr). Orsaken till avvikelsen förklaras av att en avsättning skett med 100 mnkr för det fortsatta arbetet med banflytt vid Linköpings flygplats.

Enligt kommunens regler för ekonomistyrning från 2006 ska en nämnd som prognostiserar ett underskott som överstiger 1 procent och uppgår till mer än 1

mnr vidta åtgärder för att inom tre år eliminera underskottet.

Kommunfullmäktige godkände 2016-02-09 § 34 att kommunen får avsätta maximalt 210 mnr för banförlängningen⁷. Kommunstyrelsen har avsatt ytterligare 100 mnr till banförlängningen. Kommunledningsförvaltningen har meddelat att beslut om avsättningen ska tas som en beslutspunkt i kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen.

Under året har nämnden fått totalt 29,1 mnr i tilläggsanslag, varav 2 mnr ej förbrukats och återförts till KS-reserv, vilket framgår av verksamhetsberättelsen. En beskrivning lämnas av hur medlen fördelats mellan driftsenheterna.

Verksamhetens kostnader tkr	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020
Verksamhetens nettokostnader	640 936	546 607	- 93 789	449 379
Varav kostnader	731 833	626 365	-105 518	605 742
Varav intäkter	91 487	79 758	11 729	156 363
Investeringar	292 768	400 497	107 729	449 975

Styrelsen redogör i en tabell för driftkostnaderna av verksamheten.

Driftkostnaderna redovisas i enlighet med kommunfullmäktiges beslutade budget med hänsyn till tilläggsanslagen.

Enligt reglemente för Linköpings kommun ska Kommunstyrelsen och varje nämnd årligen ta fram en särskild internkontrollplan och följa upp planen i en internkontrollrapport. Till verksamhetsberättelsen bifogas en internkontrollrapport.

5.2 Iakttagelser måluppfyllelse

Nämnden har i internbudgeten för 2021 antagit 18 nämndmål som ska bidra till 9 av de 13 kommunövergripande målen. För varje nämndmål finns indikatorer framtagna. För att förbättra måluppfyllelsen har aktiviteter samlats i förvaltningens verksamhetsplan för 2021. Måluppfyllelsen grundas sedan på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Vi noterar att kommunstyrelseförvaltningen påverkats coronapandemin vilket i sin tur påverkat måluppfyllelsen.

Nämnden har bedömt följande måluppfyllelse för de 18 nämndmålen, (se bilaga 1).

- 10 mål bedöms som uppfyllda.
- 8 mål bedöms som delvis uppfyllda.
- 0 mål bedöms som ej uppfyllda.

Enligt Linköpings kommuns reglemente utgör indikatorerna ett underlag för bedömningen av måluppfyllelsen. Indikatorer ger en bild av utvecklingen och tillståndet i målområdet. Riktning för förbättring (tidserier) är därför viktig för

⁷ Avsattes 2018, se kommunens årsredovisning för 2018

att bedöma tillståndet och om utvecklingen går i rätt riktning. Utifrån nämndens uppföljning och indikatorernas utveckling jämfört med målvärdena bedömer vi att indikatorerna bidrar till att (se bilaga 1):

- 7 mål kan uppnås.
- 9 mål delvis kan uppnås.

För en del indikatorer finns viss eftersläpning av uppföljningen. För två mål kan vi därför inte bedöma utfallet.

De kommungemensamma och nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdraget som gavs till nämnden av kommunfullmäktige i kommunens Budget för 2021 har inarbetats i nämndmål och förvaltningens aktiviteter i verksamhetsplanen. Nämnden redovisar följande uppfyllelse av de 7 nämndspecifika uppdragen:

- 2 är genomförda.
- 4 är påbörjade.
- 1 är kvarstående

I uppföljningen av förvaltningens verksamhetsplan framgår de aktiviteter som ska bidra till måluppfyllelsen. Dessa finns inarbetade i redovisningen och bedömningen av måluppfyllelsen. Av planen framgår om planerade aktiviteter är genomförda, pågår eller kvarstående. Vi noterar att ett flertal aktiviteter är påbörjade eller kvarstående. För varje aktivitet lämnas kommentarer.

Kommentarer om genomförandet lämnas i verksamhetsberättelsen.

5.3 Analys och bedömning

Kommunstyrelsen redovisar ett negativt resultat jämfört med budget på 93,8 mnkr på grund av att styrelsen avsatt 100 mnkr för banflytt vid Linköpings flygplats, vilket inte fanns med i budgeten för 2021. Enligt uppgift ska detta tas upp som en beslutspunkt i kommunfullmäktige i samband med beslut om årsredovisningen. Vi noterar att avsättningen avser kommungemensamma kostnader och inte direkt avser kommunstyrelsen verksamhet.

Nämnden bedömer att de uppfyllt 10 av 18 mål och 8 delvis uppnås. Vi delar den bedömningen utifrån styrelsens redovisning av resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter för respektive målområde.

Utvecklingsuppdragen enligt kommunens budget för 2021 återredovisas. Indikatorer och uppdrag tillsammans med andra åtgärder och resultat inom respektive målområdet ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelsen.

Avvikelse förklaras.

Vi **bedömer** utifrån vår översiktliga granskning att kommunstyrelsen redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget.

Vi kommer att bevaka att kommunfullmäktige bereds tillfälle att besluta om avsättningen i samband med behandlingen av årsredovisningen.

PM3 – grundläggande granskning av

Har nämnden till kommunfullmäktige
redovisat en ändamålsenlig verksamhet
utifrån reglemente och kommunens
budget?

6 Bilaga kommunstyrelsens måluppfyllelse

Mål uppnått
Uppnått
Delvis uppnått
Ej uppnått
Bedöms ej

Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

	Kommunövergripande mål	Kommunstyrelsens nämndmål	Mål uppnått
Samhälle	Ett attraktivt och tryggt Linköping	God social sammanhållning och delaktighet	
		God trygghet och säkerhet	
		God planberedskap i antagna översiktsplaner	
		Starkt varumärke	
	Klimatsäkert Linköping	Linköping är koldioxid neutralt år 2025	
		Klimatssäkert Linköping	
		Giftfri miljö	
		Ett starkt entreprenörskap och växande näringsliv	
Ekonomi	Kostnadseffektiv verksamhet	Kostnadseffektiv verksamhet	
		Korreakta och effektiva inköp	
	Hållbar ekonomi	God ekonomisk kontroll	
		God finansiell ställning	
Verksamhet	Effektiv organisation med goda resultat	Effektiv organisation med goda resultat	
		Hög digitaliseringsgrad	
	Hållbar verksamhetsutveckling	Klimat effektiv verksamhet	
Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare	Goda arbetsplatser	
		Framgångsrikt chef- och ledarskap	
	Hållbar kompetensförsörjning	Nya vägar för kompetensförsörjning	

Revisionens analys och bedömning av styrelsens indikatorutfall

Kommunstyrelsens nämndmål	Antal indikatorer	Uppfyllda	delvis uppfyllda	Ej uppfyllda	Mäts ej*	Bedömning
God social sammanhållning och delaktighet	1				1	
God trygghet och säkerhet	1				1	
God planberedskap i antagna översiktsplaner	1	1				
Starkt varumärke	4		2		2	
Linköping är koldioxidneutralt år 2025	3		1		2	
Klimatsäkert Linköping	1	1				
Giftfri miljö	2	1	1			
Ett starkt entreprenörskap och växande näringsliv	3	1		1	1	
Kostnadseffektiv verksamhet	1			1		
Korreakta och effektiva inköp	1		1			
God ekonomisk kontroll	1			1		
God finansiell ställning	1	1				
Effektiv organisation med goda resultat	2	1		1		
Hög digitaliseringsgrad	5	2		1	1	
Klimat effektiv verksamhet	3	1		1	1	
Goda arbetsplatser	8	2		6		
Framgångsrikt chef- och ledarskap	5	2		1	1	
Nya vägar för kompetensförsörjning	7	2		2	3	

*) För en del indikatorer finns viss eftersläpning av uppföljningen varför mätvärden saknas